

SLÁVNOSTNÁ POKLONA PREČISTÝM TAJOMSTVÁM TELA A KRVÍ NÁŠHO PÁNA JEŽIŠA KRISTA

Tropár, 7. hlas

Chlieb nadprirodzený, po ktorom túžia anjeli i archanjeli, dnes sa zjavuje na oltári a dáva sa ľuďom za pokrm. Aj my veríme v tvoje milosrdenstvo, Kriste, Bože náš. Uznávame, že sa ako Boh skrývaš pod viditeľnými spôsobmi. Preto k tebe vrúcne voláme: Daj, aby sme ich dôstojne prijali a s ich pomocou večnú slávu dosiahli.

Kondák, 4. hlas

Hľa, Kristus sa dáva všetkým za pokrm. Podŕte, pokloňme sa mu ako Bohu v tejto sviatosti ukrytému a s pokornou úctou volajme: Nezavrhni nás, Vládca, pre nedôstojné prijímanie. Spál' naše hriechy a spas naše duše.

Evanjelia na sprievod:

Alebo:

- 1) Mt zač. 108. (26, 17 – 30)
- 2) Mk zač. 64. (14, 12 – 26)
- 3) Lk zač. 108. (22, 7 – 22)
- 4) Jn zač. 23. (6, 48 – 58)

- Jn zač. 1. (1, 1 – 17)
- Jn zač. 20. (6, 27 – 35)
- Jn zač. 23. (6, 48 – 58)
- Jn zač. 24. (6, 63 – 69)

Sviatok v liturgii. Dnes slávime Sviatok – Slávnostná poklona prečistým tajomstvám tela a krvi nášho Pána Ježiša Krista, nazývaný tiež Sviatok Najsvätejšej Eucharistie (v lat. tradícii známy ako Božie telo). V našom liturgickom kalendári patrí medzi tzv. veľké sviatky, v

Západnej cirkvi je prikázaným sviatkom. Tento sviatok je oslavou daru Eucharistie a úcty k Spasiteľovi prítomnému pod spôsobom chleba a vína vo sv. Tajnach. V našom obrade sa slávi vo štvrtok po Nedeli Všetkých svätých (v rovnaký deň ako v latinskom obrade: tam vo štvrtok po nedeli sviatku Najsvätejšej Trojice) alebo v nasledujúcu nedeľu. S týmto sviatkom je odpradávná spojená tradícia procesí ulicami dedín a miest, ktoré sa zastavujú pri štyroch oltároch. Prvoprijímajúce deti na znak úcty a lásky k Bohu rozsypávajú na cestu lupienky kvetov a veriaci zhromaždení v procesii spievajú náboženské piesne.

Z histórie sviatku. Latinská cirkev zaviedla tento sviatok v 13. stor. Viera v skutočnú prítomnosť Krista v Eucharistii bola v 11. a 12. storočí napádaná rozličnými herézami. Všeobecný Štvrtý lateránsky koncil v roku 1215 však opätovne potvrdil a vyhlásil, že Kristus je skutočne prítomný v chlebe a víne, ktoré sa premieňa na jeho telo a krv pri slávení božskej liturgie.

Hlavnou predstaviteľkou hnutia za zavedenie sviatku Božieho tela bola svätá Juliana z Liége (1192 – 1258), sestra a neskôr opátka kláštora Mt.Cornillon. Získala pre svoje snahy mnohých kňazov i biskupa Roberta de Thouroute, ktorý v roku 1246 dal súhlas na slávenie tohto sviatku v diecéze Liége. Jedným z arcidiakonov v katedrále v Liége bol aj Jacques Panteleon, ktorý sa v roku 1261 stal pápežom Urbanom IV. Ten encyklikou v roku 1264 rozšíril slávenie tohto sviatku na celú Cirkev.

Sviatok v našom obrade. Slávenie sviatku v Západnej latinskej cirkvi malo vplyv aj na Východné katolícke cirkvi. Sviatok Božieho tela postupom času prebrali aj mnohé východné katolícke cirkvi – sýrska, chaldejská, maronitská, arménska, koptská, melchitská a italo-grécka. Rozhodnutím Zamojskej synody (1720) sa tento sviatok stal záväzným aj v Gréckokatolíckej cirkvi na našom území.

Ľvovská synoda r. 1891 odvolávajúc sa na bulu pápeža Urbana IV., na rozhodnutie Tridentského koncilu a na prax takmer všetkých východných katolíckych cirkví, schválila sviatok Božieho tela, ba dokonca ho povýšila na úroveň Pánovho sviatku s osemdňovým poprazdenstvom (posviatkom); zároveň nariadila, aby sa každoročne slávil vo štvrtok po Nedeli Všetkých svätých (nakoľko ide o pracovný deň, dovolila tiež preniesť ho na nasledujúcu nedeľu). Na tento sviatok sa má po zaambonnej modlitbe konať procesia s Najsvätejšou eucharistiou k štyrom oltárom, prípadne trikrát okolo chrámu s udelením požehnania Sv. Tajnami. Typikon o. Doľnyckého podáva presný predpis ako má prebiehať procesia so Sv. Tajnami a čítaním evanjelií.

Svätá Stolica pri reforme našich bohoslužobných kníh v r. 1940, berúc do úvahy rozhodnutia Zamojskej a Ľvovskej synody ako aj tradíciu našej cirkvi, nevyhlásila z nášho cirkevného kalendára sviatok Najsvätejšej Eucharistie, ale ponechala ho pod názvom „Slávnostná poklona prečistým tajomstvám tela a krvi nášho Pána Ježiša Krista“.

Spracované podľa:

Катрій Ю. Пізнай свій обряд. – Видавництво Отців Василіян, 2004.

CERKOVNYJ USTAV – Liturgický poriadok 2009/10. Petra, Prešov 2009.

www.rimkat.sk

www.ikona.sk

ZDROJ: prevzaté zo stránky - <https://grkatba.sk/sviatok-najsvaetejej-eucharistie/>